

HLÁSKY A PÍSMENÁ

Slovenská abeceda sa skladá z týchto písmen: **a, á, ä, b, c, č, d, d', dz, dž, e, é, f, g, h, ch, i, í, j, k, l, l', m, n, ň, o, ó, ô, p, q, r, r', s, š, t, t', u, ú, v, w, x, y, ý, z, ž.**
V slovách cudzieho pôvodu (hlavne vo vlastných menách) píšeme písmená: **ö, ö, ù, ù, ú, ř, ...**

Hláska - to, čo vyslovíš
- označuje sa jedným osobitným písmenom
Písmeno - to, čo napíšeš
- spravidla označuje jednu hlásku

Výnimky: **i, y** - jedna hláska, ale dve samostatné písmená
ch, dz, dž - spojenie dvoch písmen tvorí jednu hlásku
Nemožno ich rozdeľovať: *hádzat/há-dzať* (nie *há-d-zať*)

ROZDELENIE HLÁSOK

Samohlásky	Dvojhlásky	Spoluhlásky
krátke - a, ä, e, i (y), o, u dlhé - á, í, é, í (ý), ó, ú	- ia, ie, iu, ô	podľa pravopisu tvrdé - d, t, n, l, g, k, h, ch mäkké - d', t', ň, l', dž, č, ž, š, dz, c, j obojaké - b, m, p, r, s, v, z, f
podľa výslovnosti nepárové znelé (zvučné) - m, n, ň, l, l', r, r', j párové - znelé - b, d, d', dz, dž, g, h, z, ž, v - neznelé - p, t, t', c, č, k, ch, s, š, f		

Poznámka: Slabikotvorné l, í, r, ř
Ak stoja spoluhlásky **l, í, r, ř** medzi dvoma spoluhláskami, tvoria slabiku (*vľk, vľča, krt, krdel*).

SPODOBOVANIE

Spoluhlásky sa vo výslovnosti **spodobujú**:

- Na začiatku a vo vnútri slova** sa v prúde reči predchádzajúca spoluhláska podľa znelosti prispôsobuje nasledujúcej:
vták - [fták], prosba - [prozba], ...
- Na konci slov pred prestávkou** vyslovujeme **znelé** spoluhlásky ako **neznelé**: *chlieb - [chli**ep**], had - [ha**t**], ...*
- V prúde reči **na hranici slov**, ktoré vyslovíme splyvavo (bez prestávky), sa opäť predchádzajúca spoluhláska prispôsobuje výslovnosťou nasledujúcej: *kúp niečo - [kú**b** niečo], kvet vonia - [kve**d** vonia], ...*

Pri splyvavej výslovnosti sa predchádzajúca spoluhláska z dvojice vysloví **znelo**, ak:

- nasledujúca spoluhláska je znelá: *pe**s** breše - [pe**z** breše], ná**š** dom - [ná**ž** dom], ...*
- nasleduje samohláska: *s obedom - [z**o**bedom], k Ondrejovi - [g**o**ndrejovi], ...*

Spoluhlásku **v** vyslovujeme ako: **v** - [*voda, vrba, ovocie*], **f** - [*včera - [fčera]*], **u** - [*Prešov - [Prešou], dievča - [dieuča]*].

Pozor! Predložky **s, so, k, ku** sa nespodobujú podľa znelosti v spojení s tvarmi osobných zámen.

Píš a vyslovuj: **s** ním, **s** ňou, **s** nami, **s** vami, **so** mnou, **ku** mne, **k** nej, **k** nemu, **k** nám, **k** vám, **k** nim.

Odporičané Ministerstvom školstva SR ako učebná pomôcka pod číslom 4087/95-155. ISBN 80-96729-0-X